

Hnízdní výskyt chocholoušů obecných (*Galerida cristata*) v Olomouckém kraji v roce 2013

Breeding occurrence of the Crested Lark (Galerida cristata) in Olomouc region in 2013.

Libor Praus¹⁾²⁾

¹⁾Slezské zemské muzeum, Tyršova 1, 746 01 Opava

²⁾Katedra zoologie, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého, Tr. 17. listopadu 50, 771 46 Olomouc, libor.praus@gmail.com

Praus L. 2013: Hnízdní výskyt chocholoušů obecných (*Galerida cristata*) v Olomouckém kraji v roce 2013. / *Breeding occurrence of the Crested Lark (Galerida cristata) in Olomoucký kraj region in 2013.* Zprávy MOS 71: 38–44.

Příspěvek předkládá znalosti o rozšíření chocholoušů obecných (*Galerida cristata*) v Olomouckém kraji v roce 2013. Celkem bylo v oblasti Hornomoravského úvalu nalezeno 10 lokalit s opakovaným hnízdním výskytem chocholoušů obecných o odhadovaném počtu 13–18 hnízdních párů. Nejvýznamnější známé hnízdní populace se v současnosti nacházejí v okrajových částech Prostějova (minimálně 5 párů) a Uničova (minimálně 3 páry). V zemědělské krajině byl hnízdní výskyt chocholoušů doložen v okolí zemědělských družstev na okrajích obcí Troubky (minimálně 3 páry) a Krčmaň (1 hnízdní pár).

This article summarizes our knowledge of the breeding occurrence of Crested Lark (Galerida cristata) in the Olomouc region of the Czech Republic in 2013. A total of 10 localities with repeatedly breeding occurrence were found, which means approximately 13–18 breeding pairs in the Hornomoravský úval area. The most important local populations were in the outskirts of the towns of Prostějov (at least 5 breeding pairs) and Uničov (at least 3 breeding pairs). Breeding was also confirmed in farmland surrounding the villages of Troubky (at least 3 pairs) and Krčmaň (1 pair).

Keywords: Crested Lark, central Moravia, breeding occurrence

ÚVOD

Početnost chocholouše obecného (*Galerida cristata*) na našem území doznala během posledních několika desetiletí výrazného úbytku (ŠTASTNÝ ET AL. 2006, VOŘÍŠEK ET AL. 2009, ŠTASTNÝ 2011). Přibližně do poloviny šedesátých let minulého století se jednalo o hojného a plošně rozšířeného stálého pěvce žijícího v otevřené zemědělské krajině a na okrajích lidských sídel až do 800 m n.m. (MUSÍLEK 1946, JIRSÍK 1955, KUČERA 1971, MILES 1975, ŠTANCL & ŠTANCOVÁ 1987, HORA & MATTAS 2007). Chocholouši nejprve vymizeli z vyšších poloh, později postihl úbytek i populace v jádrovém území výskytu druhu v Polabí a v nížinných oblastech Moravy. Ještě v letech 1973–1977 byl chocholouš obecný hlášen z 56% mapovacích kvadrátů, v období 2001–2003 už jen z 19% kvadrátů, kdy byl jeho hnízdní stav odhadnut pouze na 500 – 1000 párů (ŠTASTNÝ ET AL. 2006).

Chocholouši v tomto období téměř zcela opustili zemědělskou krajinu a jejich početnější populace se udržely pouze v disturbovaných urbánních biotopech na okrajích lidských sídel (HANZÁK & KRUIS 1976, ŠTASTNÝ ET AL. 2006). Zde synantropizace druhu vyvrcholila častým hnízdním chocholoušů na plochých střechách obytných domů a průmyslových hal (HEJL 1988, CHYTL 1990, ČERNÝ 1994, VLČKOVÁ 2010, NAVRÁTIL ET AL. 2012). Současný výskyt chocholoušů ve městech je provázen velkou populační nestabilitou. Konkrétní místo je ve většině případů osídleno pouze krátkodobě v závislosti na míře disturbance stanoviště. Chocholouši obvykle kolonizují prostředí velkoplošných stavebních prací (např. výstavba sídlišť, průmyslových zón a nákupních center) a po určité době v souvislosti se stárnutím a zarůstáním z obývaného stanoviště opět vymizí (HAZELVOET ET AL. 1993, LÍNEK 1999, LESIŇSKI 2009). Region

střední Moravy představuje v současnosti severní okraj souvislého areálu chocholoušů obecných v České republice (ŠŤASTNÝ ET AL. 2006).

V Olomouckém kraji byli do šedesátých let dvacátého století chocholouši rozšíření až do nadmořské výšky 650 m n.m. (Jeseníky–Branná, DROZD IN ŠŤASTNÝ ET AL. 1987). První populační úbytek byl na střední Moravě zaznamenán po roce 1960, kdy začali ptáci rychle mizet především ze vsí ve vyšších polohách. Například z obcí na Zábřežsku vymizeli chocholouši již před mapováním hnízdního rozšíření ptáků v letech 1973–1977 (HOLÍNEK IN ŠŤASTNÝ ET AL. 1987), ze samotného Zábřehu pochází poslední známá pozorování chocholoušů z roku 1996 (NĚMEČEK IN LITT.). Posledním útočištěm druhu v regionu zůstávala během devadesátých let dvacátého století nová sídliště a parkoviště nákupních center na okrajích větších měst v nejnižších polohách Hornomoravského úvalu. Z let 1995 a 1996, kdy Moravský ornitologický spolek vyzval veřejnost k mapování výskytu chocholoušů, byly hlášeny údaje o výskytu chocholoušů v Olomouckém kraji pouze z okrajových městských částí v Litovli (mapovací kvadrát 6268; KOZÁK IN LITT.), Mohelnice (mapovací kvadrát 6267; PETŘÍK IN LITT.), Olomouce (mapovací kvadrát 6469; BARTOŠEK IN LITT., HEJTMAN IN LITT., KAFKA IN LITT., LINKA IN LITT., MARŠÁLEK IN LITT., TOMAŇA IN LITT., ZIFČÁK IN LITT.), Prostějova (mapovací kvadrát 6568; MALÝ IN LITT.), Přerova (mapovací kvadrát 6570; KAČÍRKOVÁ IN LITT., LUČAN IN LITT., MIKŠOVÁ IN LITT.), Uničova (mapovací kvadrát 6268; KAŠPAR IN LITT.) a Zábřehu na Moravě (mapovací kvadrát 6167; NĚMEČEK IN LITT.). Absence pozorování z mnoha míst pravidelného výskytu po roce 2000 nasvědčuje pokračujícímu úbytku chocholoušů ve středomoravském regionu. Ke zhodnocení životaschopnosti a případné ochrany stávajících populací chocholoušů je třeba získat co nejpodrobnější informace o aktuálním rozšíření chocholoušů, jejich současných biotopových nárocích a hnízdní úspěšnosti.

Cílem tohoto článku je shrnout poznatky o hnízdním výskytu chocholoušů obecných v Olomouckém kraji v roce 2013. S ohledem na převahu ojedinělých a náhodných záznamů pozorování cho-

choloušů je smyslem článku i výzva ke zvýšenému zájmu o prostředí možného výskytu chocholoušů a zveřejňování všech dosud nepublikovaných pozorování chocholoušů včetně historických údajů.

METODIKA

Informace o hnízdním výskytu, početnosti a hnízdní úspěšnosti chocholoušů obecných v Olomouckém kraji v období od 20. 03. 2013 do 31. 08. 2013 byly získány vyhledáváním dat v internetové faunistické databázi České společnosti ornitologické (ČSO 2010, ČSO 2013) a systematickým mapováním předem vybraných potenciálně vhodných hnízdních biotopů chocholoušů (zejména prostředí parkovišť u nákupních center a průmyslových zón na okrajích měst, okolí větších zemědělských farem s chovem krav či koní) v Hornomoravském úvalu (přibližně od Mohelnice na severu po Přerov a Prostějov na jihu). Průzkum a zmapování co největšího plošného území probíhal nejintenzivněji v období od 20. 3. do 20. 7., kdy byli zpívající samci chocholoušů nejsnáze zjištělní. Vybraná potenciálně vhodná místa výskytu byla zkontrolována minimálně dvakrát s odstupem alespoň dvou týdnů (celkem 22 lokalit). Při pozitivním nálezů chocholoušů jsem zaznamenal datum a čas pozorování, GPS souřadnice, maximální počet zjištěných jedinců, aktivitu ptáků, typ hnízdiště, průkaznost hnízdění, odhad hnízdní úspěšnosti a ohrožující faktory hnízdění chocholoušů na lokalitě. Pozitivní výsledky mapování byly poskytnuty státním orgánům ochrany přírody (internetová databáze Agentury ochrany přírody a krajiny *ndop.nature.cz*) a České společnosti ornitologické (internetová databáze *avif.birds.cz*).

VÝSLEDKY

Během mapování (41 dnů, od 20. 03. 2013 do 31. 8. 2013) jsem v Olomouckém kraji našel celkem 10 lokalit s hnízdním výskytem chocholoušů obecných (tab. 1, obr. 1) o celkovém počtu 13–18 hnízdních párů.

Nejvýznamnější známé hnízdní populace se v současnosti pravděpodobně nacházejí v okrajových částech města Prostějova (mapovací kvadrát

6568; minimálně 5 párů). Chocholouši se zde pravidelně vyskytují na západním okraji města v okolí prostějovské nemocnice a v okolí nákupní zóny v Čechovicích. Dále jsem výskyt jednoho jedince sbírajícího potravu zaznamenal dne 19. 05. 2013 i v průmyslové zóně na východním okraji města (okolí logistického skladu firmy Hopi).

Hnízdění se mi na Prostějovsku podařilo zdokumentovat 19. 05. 2013, kdy jeden pár krmil minimálně jedno částečně vzletné vyvedené mládě přibližně ve věku 15 dnů ukryté v rumištní bylinné vegetaci u parkoviště nákupní zóny v Čechovicích, druhá dvojice dospělých chocholoušů ve stejnou dobu sbírala potravu přímo na parkovišti před obchodním domem Interspar. Další vyvedené, již dobře létající mládě chocholouše odhadem ve věku 20 dnů jsem stejný den pozoroval i na čerstvě pokoseném trávníku v areálu prostějovské nemocnice. Díky přibližně pětidennímu věkovému rozdílu obou mláďat a jejich vzdálenosti (více než 900 m od sebe) téměř jistě pocházela ze dvou úspěšných hnízd. Opakované úspěšné hnízdění chocholoušů jsem v nákupní zóně prokázal na přelomu června a července. Dne 29. 06. 2013 jsem dohledal hnízdo chocholoušů se čtyřmi osmidenními mláďaty umístěné v okrasném porostu mochny křovité (*Potentilla fruticosa*) přímo na kruhovém objezdu u nákupní zóny. Minimálně dvě částečně vzletná mláďata z tohoto hnízda jsem pozoroval naposledy 07. 07. 2013. Dále jsem 29. 06. 2013 registroval samici chocholouše stavící za doprovodu samce hnízdo v nízkém rumištní bylinné vegetaci u parkoviště nákupní zóny 3 m od chodníku a pouze ve vzdálenosti 60 m od osazeného hnízda s mláďaty (jiný hnízdní pár) na kruhovém objezdu. I přes pozdější dvě opakované kontroly v odstupech tří dnů jsem v dostavěném hnízdě nenalezl žádný obsah.

Nejsevernější známé pravidelné hnízdiště chocholoušů na Moravě se v současnosti nachází na katastru města Uničova (mapovací kvadrát 6268; 3–5 párů). Jeden pár chocholoušů jsem zde v průběhu března opakovaně registroval na uničovském fotbalovém stadionu, tuto lokalitu ale ptáci v hnízdní době pravděpodobně opustili. Vlastní hnízdění jsem

v roce 2013 prokázal v bezprostředním okolí uničovského kruhového objezdu na náměstí Osvobození a v průmyslové zóně na severním okraji města. Hnízdění jsem doložil poprvé dne 15. 06. 2013 nálezem hnízda s pětidenními mláďaty v nízkém okrasném keřovém porostu mochny křovité u kruhového objezdu, pouze 1 m od frekventované silnice. Při kontrole 17. 06. 2013 byla mláďata na hnízdě, později se mi vyvedenou rodinu pozorovat nepodařilo. 15. 06. 2013 jsem registroval zalétat pár chocholoušů s potravou i do oploceného areálu průmyslové zóny na severu města. V okolí kruhového objezdu na náměstí Osvobození později úspěšně vyhnízдили chocholouši na přelomu července a srpna. Dne 11. 08. 2013 jsem zde pozoroval rodiče krmící jedno již vzletné mládě přibližně ve věku 20 dnů. Jeden z rodičů postrádal prsty na pravé noze a vykazoval velmi malou únikovou vzdálenost. Během této kontroly jsem dále zaznamenal rodinnou skupinu chocholoušů i v průmyslové zóně na severním okraji Uničova (minimálně 5 chocholoušů, velmi pravděpodobně pár s odrostlými mláďaty).

V předjaří (nejpozději od 27. 01. 2013 do 11. 03. 2013) se dvojice chocholoušů pravidelně vyskytovala u obchodního centra Olomouc CITY v Olomouci Řepčíně (mapovací kvadrát 6369). Později zde byl registrován pouze jeden zpívající pták (naposledy 29. 05. 2013, JUREČKOVÁ IN ČSO 2013).

Ojedinelé pozorování chocholouše v hnízdní době pochází i z areálu přerovského vlakového nádraží (mapovací kvadrát 6570), kde byl jeden zpívající samec zaznamenán v zadní části kolejiště směrem na Tovačov dne 27. 04. 2013 (CHYTIL IN ČSO 2013).

V zemědělské krajině byl hnízdní výskyt chocholoušů zaznamenán pouze v okolí krávinů na okrajích obcí Troubky (minimálně 3–4 páry; mapovací kvadrát 6570) a Krčmaň (1 hnízdní pár; mapovací kvadrát 6469). Zemědělské družstvo v Troubkách v současnosti představuje významné regionální zimoviště chocholoušů. V lednu 2013 zde bylo zaznamenáno kompaktní hejno minimálně 20 chocholoušů (GOEBEL ET AL. IN ČSO 2013), vlastní hnízdění se mi zde prokázat nepodařilo. V obci Krčmaň jsem dne 8. 05. 2013 pozoroval nosit rodiče potravu

na hnízdo v areálu zemědělského družstva, při pozdějších kontrolách jsem zde zastihl vždy pouze jednoho dospělého chocholouše.

DISKUZE

Uvedené ojedinělé nálezy nedovolují jednoznačně zhodnotit současný stav chocholoušů v Olomouckém kraji. Zbytkové populace byly přes nemalé hledací úsilí zaznamenány pouze na již z minulosti známých místech výskytu. Stejně jako v regionu jižní Moravy (ČAMLÍK 2012) byla přítomnost chocholoušů na střední Moravě zaznamenána zejména na okrajích větších měst v prostředí nákupních zón a průmyslových hal a v okolí zemědělských družstev s trvalou přítomností hnojišť. Hnízdní výskyt chocholoušů na v minulosti běžně obývaných panelových sídlišťích (HEJL 1988, KAFKA IN LITT., LINKA IN LITT.) ve sledovaném území nebyl potvrzen. Proto je velmi pravděpodobné, že úbytek chocholoušů v městských biotopech stále pokračuje. Ještě okolo roku 2000 byl celoroční výskyt chocholoušů znám z více míst v Olomouci, odkud v současnosti velmi pravděpodobně zcela vymizeli (KOUTNÝ IN VERB.). Stejně tak jsou chocholouši v posledních letech pozorováni pouze ojediněle i v Přerově, kde byl ještě na podzim 2004 u obchodního domu Billa zaznamenán výskyt skupiny sedmi ptáků (GOEBEL & POLČÁK IN ČSO 2013). Postupné vymizení chocholoušů z městského prostředí může souviset se zvýšeným rizikem predace hnízd na plochých střechách (HEJL 1988). Vyvedená mláďata pak mohou být ohrožena příliš častou frekvencí kosení travníků v hnízdní době (obvykle jednou za 2–3 týdny). Rodiče ze všech hnízdních biotopů pravidelně odvádějí nevzletné potomky do vyšších porostů bylinné vegetace, kde se mláďata ukrývají minimálně jeden týden nutný k dosažení plné vzletnosti.

Novodobá historie středomoravských hnízdišť v zemědělské krajině je téměř neznámá. V Čechách došlo k téměř úplnému vymizení mimoměstských populací chocholoušů na přelomu šedesátých a sedmdesátých let 20. století (ŠTASTNÝ ET AL. 1987, ŠTANCL & ŠTANCOVÁ 1987), ale pravděpodobně okolo roku 2000 proběhlo lokální znovuo-

sídlení okolí zemědělských družstev ve východním Polabí (KŘIVSKÝ ET AL. 2008, PRAUS 2013). Na jižní Moravě (ČAMLÍK 2012) chocholouši ze zemědělské krajiny nikdy zcela nevyvymizeli a v letech 2008–2012 zde tvořilo prostředí zemědělských družstev nejvýznamnější hnízdní prostředí. Na základě absence informací o výskytu chocholoušů v okolí farem s chovem dobytka na střední Moravě v posledních 30 letech považují za pravděpodobné, že podobně jako v Polabí chocholouši lokálně opětovně osídlili zemědělskou krajinu Hornomoravského úvalu až po roce 2000. První mně známé publikované pozorování chocholoušů z obce Troubky pochází ze 27. 09. 2008 (ŠAFRÁNEK IN LITT.), v zimě 2012/2013 v areálu místního zemědělského družstva zimovalo minimálně 20 chocholoušů (GOEBEL ET AL. IN ČSO 2013). Toto stanoviště velmi pravděpodobně slouží jako zimoviště pro chocholouše z širšího okolí. Na hnízdišti u zemědělského družstva v obci Krčmaň vzdáleného od obce Troubky 9 km jsem při pěti zimních kontrolách v období od 1. 12. 2012 do 15. 2. 2013 chocholouše nezastihl. Na podzim 2012 zde byli naposledy zastížení 23. 9. (ŠEVČÍKOVÁ IN ČSO 2013) a v roce 2013 poprvé dva ptáci až 3. 3. (vlastní pozorování).

V zimních měsících se chocholouši pravidelně koncentrují do kompaktních hejnek, které se mohou přesouvat i několik kilometrů od hnízdišť na místa s dostatečným zdrojem potravy, mezi která patří například hnojiště v areálech zemědělských družstev a koníren (VLČKOVÁ 2010, ČAMLÍK 2012), okolí pekáren (NAVRÁTIL ET AL. 2012), nebo parkoviště nákupních zón (ČAMLÍK 2012). Tyto biotopy byly potvrzeny jako zimoviště i u středomoravských chocholoušů. Mimo zmíněné početnější zimoviště v zemědělském družstvu v Troubkách bylo opakovaně pozorováno kompaktní zimní hejno chocholoušů v areálu nákupní zóny v Prostějově Čechovicích. Například 6. 01. 2006 zde na parkovišti před Intersparem sbíralo potravu hejno 12 chocholoušů (STRÁRTESKÝ IN ČSO 2010). Návrat chocholoušů na hnízdiště, pokud na něm ptáci nesetrvávají celoročně, se děje zpravidla v druhé polovině února (vlastní pozorování).

Prezentovaná data naznačují, že pro dlouhodobé přežití chocholoušů na našem území mohou být klíčové pravděpodobně nově vznikající populace chocholoušů vázané na disturbovanou zemědělskou krajinu v okolí větších farem s celoroční přítomností hnojišť. Ostatní, zpravidla městské, obývané biotopy jsou charakteristické velkou populační nestabilitou a postupným úbytkem chocholoušů (ŠTĀSTNÝ ET AL. 2006, ČAMLÍK 2012).

Závěrem bych chtěl předložit výzvu k příležitostným kontrolám okolí koňských stájí a větších kravinů s trvalou přítomností hnojišť v nižších polohách. Je velmi pravděpodobné, že existují místa, kde chocholouši dosud unikají pozornosti, nelze vyloučit ani další šíření druhu v těchto biotopech. Pozorování chocholoušů ze všech biotopů je pak žádoucí publikovat. Velmi cenné jsou i údaje o historickém rozšíření chocholoušů a přibližné době vymizení (či kolonizace) z konkrétních lokalit výskytu.

LITERATURA:

- ČAMLÍK G. 2012: Chocholouš obecný (*Galerida cristata*) na jižní Moravě. *Crex* 31: 8–40.
- ČERNÝ M. 1994: Hnízdní výskyt chocholouše obecného (*Galerida cristata*) ve východočeském regionu v roce 1991. *Zpravodaj VČP ČSO* 11: 20–21.
- ČSO 2010: Zajímavá ornitologická pozorování – www.birdlife.cz/index.php?birds=1, citované 13. 10. 2013
- ČSO 2013: Faunistická databáze – <http://birds.cz/avif>, citované 13. 10. 2013.
- HANZÁK J. & KRUIS V. 1976: Pražští ptáci II. *Živa* XXIV, 4: 147–149.
- HAZVOET K., VLEK R. & VOGELZANG F. 1993: The 1901 Housing Law and the Crested Lark *Galerida cristata* as a breeding bird in Amsterdam. *Limosa* 66: 145–152.
- HEJL F. 1988: Příspěvek k nidobionii chocholouše obecného (*Galerida cristata*) na střeších výškových domů v Přerově. In: SITKO J. & TRPÁK P. (ed.): *Pěvci 1988*. Sborník z ornitologické konference. Okresní vlastivědné muzeum J. A. Komenského v Přerově: 41–47.
- HORA J. & MATTAS M. 2007: Oologická sbírka Ing. Františka Mocka. Sborník západočeského muzea v Plzni–Příroda 107.
- CHYTIL J. 1990: Crested Larks nesting on roofs. *British Birds*, 84: 62–64.
- JIRŠÍK J. 1955: Naši pěvci, část I. Nakladatelství ČSAV, Praha.
- KŘIVSKÝ J., KAVKA M. & ŠVARC V. 2008: Hnízdní chocholouše obecného (*Galerida cristata*) v zemědělské krajině na Kutnohorsku a poznámky k jeho výskytu v České republice. *Panurus* 17: 53–58.
- KUČERA L. 1971: Ptáci střední části Šumavy. Sborník západočeského muzea v Plzni – Příroda 5: 1–39.
- LESIŃSKI G. 2009: Breeding ecology and population decline of the Crested Lark *Galerida cristata* in Warsaw, Poland. *Ornis Hungarica* 17–18: 1–11.
- LÍNEK V. 1999: Rozšíření a početnost chocholouše obecného (*Galerida cristata*) v Praze. *Sylvia* 35: 69–81.
- MILES P. 1975: Ptactvo Krkonoš. Kand. dis. práce, KRNP Vrchlabí a ÚVO ČSAV Brno.
- MUSÍLEK J. 1946: Ptactvo Pardubicka. Krajem Pernštýnův, Pardubice.
- NAVRÁTIL P., HRABOVSKÝ M. & BARTL J. 2012: Poznatky z pozorování trpělky – chocholouše obecného (*Galerida cristata*) na Slavkovsku. *Crex* 31: 41–45.
- PRAUS L. 2013: Současné rozšíření chocholoušů obecných (*Galerida cristata*) ve východních Čechách. *Panurus* 22: 1–18.
- ŠTANCL L. & ŠTANCOVÁ H. 1987: Ptactvo Pardubicka II. Bohdanečsko. Krajské muzeum východních Čech, Pardubice.
- ŠTĀSTNÝ K., RANDÍK A. & HUDEC K. 1987: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČSSR 1973/1977. Academia, Praha.
- ŠTĀSTNÝ K., BEJČEK V. & HUDEC K. 2006: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice. Aventinum, Praha.
- ŠTĀSTNÝ K. (ED.) 2011: Fauna ČR, Ptáci 3/1. Academia, Praha.
- VLČKOVÁ K. 2010: Hnízdní biologie chocholouše obecného (*Galerida cristata*) v České republice a současný stav populace na jižní Moravě. Nепublikováno, Bakalářská práce, Katedra zoologie, Univerzita Palackého v Olomouci.
- VOŘÍŠEK P., KLVAŇOVÁ A., BRINKE T., CEPÁK J., FLOUSEK J., HORA J., REIF J., ŠTĀSTNÝ K. & VERMOUZEK Z. 2009: Stav ptactva České republiky 2009. *Sylvia* 45: 1–38.

Tab. 1 / Tab.1: Seznam známých středomoravských hnízdních lokalit chocholoušů obecných (*Galerida cristata*) v roce 2013. / List of known breeding site of Crested lark (*Galerida cristata*) in Central Moravia in 2013.

obec	lokalita	maximální počet	počet párů	průkaznost hnízdění	počet pozitivních kontrol / počet návštěv	kvadrát
Olomouc	Obchodní centrum Olomouc CITY	2	1	B2	9 / 15	6369
Prostějov	Obchodní centrum Čechovice	6	2–3	D16	9 / 9	6568
Prostějov	areál nemocnice	6	2	D12	9 / 9	6568
Prostějov	průmyslová zóna – východ	1	1	B1	1 / 5	6568
Prostějov	Billa u kruhového objezdu	2	0–1	B1	1 / 4	6568
Uničov	kruhový objezd	5	1–2	D16	5 / 6	6268
Uničov	fotbalový stadion	2	0–1	C4	3 / 6	6268
Uničov	průmyslová zóna – sever	5	2	D14	3 / 6	6268
Křčmaň	okolí zemědělského družstva	2	1	D14	9 / 13	6469
Troubky	zemědělské družstvo	9	3–4	C4	7 / 8	6570



Obrázek 1 / Fig. 1: Lokality známého výskytu chocholoušů obecných (*Galerida cristata*) v hnízdní době na střední Moravě v roce 2013. / Breeding occurrence of Crested Lark (*Galerida cristata*) in central Moravia in 2013; yellow marks = breeding occurrence, red mark = unique record.



Hnízdní lokalita na kruhovém objezdu v Uničově. Šipka označuje umístění hnízda. / *Breeding habitat at traffic circle at Uničov. Arrow shows the localization of the nest.*
Foto L. Praus 15. 6. 2013.



Hnízdní lokalita na kruhovém objezdu v Prostějově. Šipka označuje umístění hnízda. / *Breeding habitat at traffic circle at Prostějov. Arrow shows the localization of the nest.*
Foto L. Praus 29. 6. 2013.



Nalezené hnízdo v porostu mochny křovištní. / *The nest was found in in the shrubby cinquefoil growth.*
Foto L. Praus 29. 6. 2013.



Vyspělá mláďata před opuštěním hnízda. / *Four juveniles before the leaving the nest.*
Foto L. Praus 29. 6. 2013.